

УДК 336.225.61

DOI 10.33244/2617-4154.4(21).2025.61-71

Д. О. Сирко,*аспірант кафедри міжнародного права**та права Європейського Союзу,**Державний податковий університет**email: syrko.partners@gmail.com***ORCID ID 0009-0003-6089-5213**

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБМІНУ ПОДАТКОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ В УКРАЇНІ В РАМКАХ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Розглядаються ключові тенденції у сфері формування законодавчої бази обміну податковою інформацією в Україні. У рамках обміну передається велика кількість персональних даних та комерційної таємниці, тому важливо досліджувати адміністративно-правові механізми, які б забезпечували конфіденційність інформації та збереження від несанкціонованого доступу до неї. Зазначено, що одним із базових елементів нормативно-правової бази про обмін податковою інформацією є двосторонні договори про уникнення подвійного оподаткування між Україною та іншими країнами світу. Україна використовує комбінований підхід, імплементуючи елементи як Модельної конвенції ОЕСР, так і Модельної конвенції ООН. Це дає змогу Україні ефективніше співпрацювати з міжнародними партнерами та боротися з податковими зловживаннями. Ключові положення, що регулюють сферу правовідносин між різними податковими юрисдикціями та їх контролювальними органами в Україні, записані в Податковому кодексі України. Україна як член Глобального форуму з прозорості та обміну інформацією з урахуванням подальшої активізації євроінтеграційних процесів взяла зобов'язання імплементувати в своє законодавство міжнародні стандарти прозорості, звітності та обміну інформацією. Зроблено висновок про те, що нормативно-правова база України формується під впливом світових стандартів, що визначають процедури обміну податковою інформацією в різних форматах. Наголошується, що на сьогодні в Україні сформована нормативно-правова база для здійснення обміну інформацією достатнім обсягом. Це підтверджується практикою обміну та її фіскальними результатами. Водночас варто зазначити, що перспективи розвитку нормативно-правової бази обміну податковою інформацією в Україні полягають у подальшій інтеграції до міжнародних стандартів прозорості оподаткування, вдосконаленні внутрішнього законодавства для забезпечення автоматичного обміну даними й розширенні сфер такого обміну.

Ключові слова: податкова інформація, нормативно-правове забезпечення, міжнародно-правове співробітництво, загальний стандарт звітності, ЄС, ОЕСР, FATCA, цифрові платформи, DAC7.

Постановка проблеми. Нормативно-правова база формує комплексний механізм міжнародного обміну податковою інформацією, що спрямований на забезпечення повноти оподаткування та боротьбу з ухиленням від сплати податків. Ця сфера міжнародно-правових відносин постійно розвивається під впливом глобальних економічних змін.

Після фінансової кризи 2008 року та викриття гучних офшорних скандалів (як-от Panama Papers) міжнародна спільнота значно посилила тиск на низькоподаткові (офшорні) юрисдикції. Тому різні країни зобов'язалися впроваджувати міжнародні стандарти, розроблені Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). Ці стандарти автоматичного обміну, як-от CRS (Common Reporting Standard) та CbC (Country-by-Country Reporting), стають важливим інструментом для забезпечення прозорості фінансових потоків та ефективного контролю за податковими зобов'язаннями. Україна успішно здійснила перший міжнародний автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки 2024 р., а 2025 року вже відбувся другий обмін.

Але поява нових форм ведення бізнесу, зокрема через цифрові платформи, вимагає постійного оновлення законодавства для забезпечення обміну даними про доходи. Тому актуальність дослідження нормативно-правового забезпечення обміну податковою інформацією є важливим як з практичного, так і з теоретичного погляду. У рамках обміну передається значна кількість персональних даних і комерційної таємниці, важливо досліджувати адміністративно-правові механізми, які б забезпечували конфіденційність інформації та збереження від несанкціонованого доступу до неї.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основні напрями досліджень вітчизняних науковців у цій сфері зосереджені на аналізі змісту міжнародних стандартів обміну, імплементації їх у національне законодавство України та адміністративно-правових механізмах такого обміну. Так, А. Ковальчук, Б. Чернявська, М. Ковальчук визначають процесуальні стандарти організації обміну податковою інформацією в контексті запобігання легалізації коштів одержаних злочинним шляхом [1]. У роботі Ю. Хоменко розглядається поняття та структура адміністративно-правового механізму обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн [2]. О. Іваницька, Т. Кошук, Л. Олейнікова здійснюють аналіз нормативно-правового обґрунтування запровадження автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки в податкових цілях [3]. У роботі Е. Камишникової проведено аналіз правових рамок впровадження автоматичного обміну податковою інформацією в Україні відповідно до Стандарту CRS щодо можливих ризиків порушення конфіденційності та захисту даних [4]. С. Склярів розглядає вплив деглобалізації на існуючі механізми обміну, зокрема в умовах обмеження впливу міжнародних інституцій [5].

Наукові розвідки в цьому напрямі продовжуються й, очевидно, що з подальшим поглибленням і масштабуванням процесів та процедур обміну корпус нормативно-правових документів буде зростати й розширюватись. Тому в цьому контексті надзвичайно

важливо зрозуміти ключові тенденції у сфері формування законодавчої бази обміну податковою інформацією в Україні.

Мета дослідження полягає у визначенні ключових тенденцій у сфері формування законодавчої бази обміну податковою інформацією в Україні.

Виклад основного матеріалу. Загальновідомо, що сукупність правових норм, що належить до будь-якої галузі права, має бути наділена певними ознаками й одночасно регулювати особливу сферу однорідних відносин, що визначені специфікою об'єкта. У разі міжнародно-правового співробітництва держав у сфері обміну податковою інформацією об'єктом правовідносин є податкова інформація як така, що передається від однієї компетентної податкової адміністрації до іншої.

Для цілей автоматичного обміну податковою інформацією, зокрема стандарту CRS, податковою інформацією вважаються дані про **фінансові рахунки** податкових резидентів іншої країни, які зобов'язані збирати та передавати фінансові установи. Крім того, така інформація містить персональні дані платника податків, інформацію про типи його доходів тощо.

Нормативно-правове забезпечення обміну податковою інформацією в Україні ґрунтується на положеннях Податкового кодексу України (ПКУ), міжнародних договорах і підзаконних нормативних актах, зокрема наказах Міністерства фінансів України.

Одним із базовим елементів нормативно-правової бази про обмін податковою інформацією є двосторонні договори про уникнення подвійного оподаткування між Україною та іншими країнами світу. Станом на поточний момент між Україною та іншими державами діє 70 міжнародних двосторонніх конвенцій (угод) про уникнення подвійного оподаткування, дві з яких були вчинені Урядом СРСР та продовжують застосовуватися відповідно до ст. 7 Закону України «Про правонаступництво України» до дня набрання чинності нових договорів, укладених Україною [6].

Як відомо, існує дві основні Модельні конвенції про уникнення подвійного оподаткування, які слугують основою для двосторонніх податкових угод між країнами. Модельна конвенція ОЕСР, яка слугує в основному для країн-членів цієї організації, та модельна конвенція ООН, яка призначена для угод між розвиненими країнами та країнами, що розвиваються, враховуючи специфіку економік останніх. Обидва документи містять статтю, яка регулює обмін податковою інформацією між компетентними органами за запитом. Основна відмінність модельної конвенції ООН полягає в тому, що цей документ надає більші права на оподаткування країні-джерелу доходу (тобто країні, де здійснюються інвестиції), допомагаючи розвивати податкову базу цих держав. Тому модельна конвенція ООН багато в чому відтворює положення конвенції ОЕСР, однак її відмінності роблять її більш адаптованою для потреб країн, що розвиваються.

Україна як країна, що розвивається, використовує комбінований підхід, імплементуючи елементи як Модельної конвенції ОЕСР, так і Модельної конвенції ООН. Наприклад, деякі положення, що стосуються оподаткування професійного доходу, були перенесені з конвенції ООН. Це дає змогу Україні ефективніше співпрацювати з міжнародними партнерами та боротися з податковими зловживаннями.

Найбільш комплексним багатостороннім міжнародним інструментом для співпраці податкових органів різних країн у боротьбі з ухиленням від сплати податків та уникненням оподаткування є Конвенція про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах (Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters, ETS 127), яку в Україні ратифіковано 17 грудня 2008 р. із застереженнями Законом № 677-VI [7]. Згідно з нормами конвенції така адміністративна допомога передбачає:

а) обмін інформацією, зокрема одночасні податкові перевірки та участь у податкових перевірках за кордоном;

б) допомогу в стягненні податків, зокрема заходи зі збереження суми податків;

в) вручення документів.

Важливо зазначити, що обмін інформацією для податкових цілей, згідно з положеннями цієї Конвенції, визначається в першому розділі III глави, де встановлено не лише питання автоматичного обміну інформацією чи за запитом, а й спонтанний обмін (ст. 7). Він існує в тих випадках, коли компетентні органи без попереднього запиту можуть надавати іншій стороні відому інформацію, якщо є підстави припускати, що: 1) на території іншої країни може бути втрата податку; 2) платник податку отримує знижку чи звільнення від податку; 3) підприємницькі операції між платником податку однієї Сторони та платником податку іншої Сторони здійснюються через одну чи більше країн так, що це може призвести до зменшення суми податку на території однієї чи іншої Сторони або на території обох Сторін; 4) сума податку може бути зменшена внаслідок фіктивних переказів прибутку в межах об'єднань підприємств.

Зрештою, підставою для спонтанного обміну інформацією може бути ситуація, коли надана інформація є корисною для визначення суми податкового зобов'язання на території іншої країни.

Нормативно-правова база щодо автоматичного обміну податковою інформацією прописана в Багатосторонній угоді компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки (MCAA CRS) [8].

Крім визначення учасників, предмета й характеру обміну в цій угоді прописані важливі положення про конфіденційність і захист інформації, процедури її належної перевірки (**due diligence**), які фінансові установи зобов'язані впроваджувати для ідентифікації підзвітних рахунків серед своїх клієнтів. Стандарт CRS, схвалений Радою ОЕСР 15 липня 2014 року, є обов'язковим для виконання країнами, які імплементували його в своє законодавство.

З огляду на це на виконання вимог угоди (MCAA CRS) 20 березня 2023 року Верховна Рада України ухвалила Закон України № 2970-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки», який набрав чинності 28.04.2023 [9].

Ключові положення, що регулюють сферу правовідносин між різними податковими юрисдикціями та їхніми контролювальними органами, в Україні записані в Податковому кодексі України. Він визначає загальні засади податкового адміністрування, права та обов'язки платників податків і контролювальних органів, а також регулює питання міжнародного співробітництва з податкових питань.

Варто зазначити, що потребу в імplementації міжнародних стандартів визначено не лише внутрішньодержавними програмними документами уряду, а й міжнародними зобов'язаннями, які Україна взяла на себе і як член Глобального форуму з прозорості та обміну інформацією, і в контексті активізації євроінтеграційних процесів.

З огляду на це стаття 39³ «Міжнародний автоматичний обмін інформацією та подання звітності про підзвітні рахунки» Кодексу є основою, що регулює правовідносини у сфері обміну. Вона містить загальні положення, процедури належної перевірки інформації, механізм обліку підзвітних фінансових установ, процедури подання звітності тощо.

Оскільки Законом України № 2970-IX реалізовано комплексний підхід щодо впровадження механізму й процедур обміну, то, згідно з ним, до Податкового кодексу України були внесені також інші норми, зокрема стаття 73 (підстави для запитів), стаття 78 (позапланова документальна перевірка), п. 117.6 статті 117 та стаття 118-1 (штрафи), п. 53.1 підрозділу 10 розділу XX (перехідні правила для 2024–2025 звітних періодів).

Система актів законодавства, що впроваджує CRS

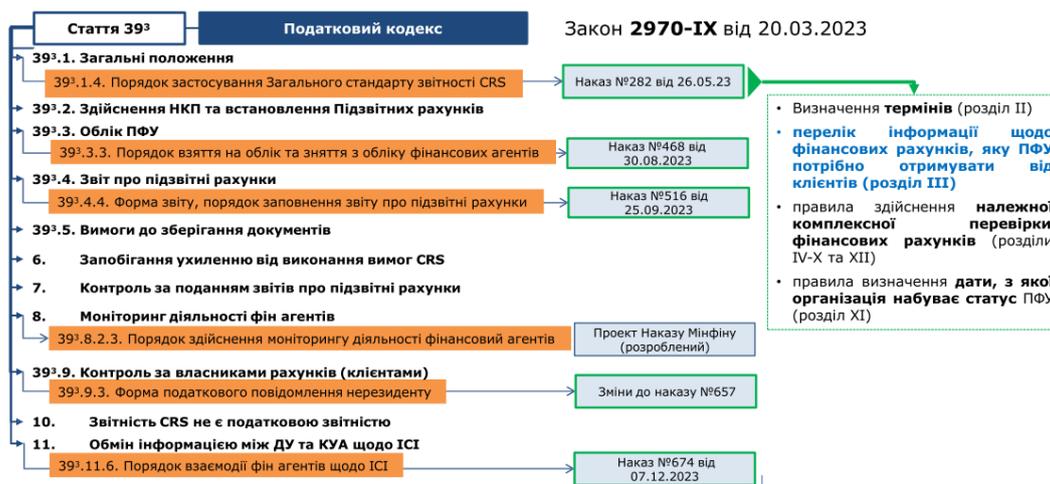

Рисунок 1 – Стандарт CRS у податковому законодавстві України

Джерело: [10].

Як зрозуміло з наведеного рисунку, Закон України № 2970-IX формує базу для формування системи підзаконних нормативно-правових актів, що мають забезпечувати реалізацію стандарту CRS. Зокрема, накази від 26.05.2023 № 282, від 30.08.2023 № 468 та від 25.09.2023 № 516 затверджують порядки застосування Загального стандарту звітності CRS, взяття на облік фінансових установ та подання Звіту про підзвітні рахунки [11–13].

Важливим є Порядок обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних держав, який деталізує процедури отримання, обробки та виконання вхідних

і вихідних запитів, а також підстави для відмови в наданні інформації. Його оновлено 3 жовтня 2025 року наказом Мінфіну від 29.08.2025 № 446 [14]. Новий порядок деталізує внутрішні процедури ДПС у роботі з іноземними юрисдикціями й передбачає, що податкова служба може надсилати запити за кордон у разі виникнення підозр щодо порушень, пов'язаних із податками чи фінансовими операціями. Відповідно до Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах у новому Порядку № 466 передбачено можливість спонтанного обміну інформацією, коли ДПС може передавати дані іноземним податковим органам навіть без офіційного запиту, якщо вбачає ризики ухилення від оподаткування або штучного переміщення прибутку між країнами.

У новому порядку окремо визначено підстави для дій податкової, які тепер охоплюють як традиційні схеми ухилення, пов'язані з офшорами чи заниженням митних декларацій, так і сучасні механізми – контрольовані іноземні компанії, трансфертне ціноутворення та приховане володіння бізнесом через бенефіціаріїв [15].

Отже, розвиток нормативної бази спрямований на посилення контролю за повнотою сплати податків як в Україні, так і в інших податкових юрисдикціях, що входять до мережі міжнародного співробітництва.

Перспективи її розвитку пов'язані з подальшою синхронізацією українського податкового законодавства з нормами ЄС та ОЕСР, що зміцнить позиції України як надійного міжнародного партнера у сфері податкової прозорості та міжнародно-правового співробітництва.

Одним із прикладів такого співробітництва в односторонньому порядку стала імплементація угоди між урядом України та урядом США для поліпшення виконання податкових правил і застосування положень Закону США «Про податкові вимоги до іноземних рахунків» (FATCA) [16].

Закон FATCA офіційно набрав чинності **1 липня 2014 року**. З цієї дати іноземні фінансові установи, які не дотримуються вимог, почали підпадати під санкції у формі 30 % податку на певні платежі, що надходять зі США. Враховуючи, що долар США є однією із ключових валют під час здійснення міжнародних фінансових операцій, то такий додатковий податок був одним із основних чинників, що стимулював іноземні фінансові установи співпрацювати з урядом США.

Історія FATCA є прикладом того, як національне законодавство США перетворилося на глобальний стандарт прозорості, що стимулював розвиток інших міжнародних ініціатив, зокрема стандарту CRS. Водночас цей закон є також наочним прикладом того, як така потужна країна, як США, здатна запровадити механізм обміну податковою інформацією навіть в односторонньому порядку.

Угода між урядом України та урядом США для поліпшення виконання податкових правил і застосування положень FATCA була підписана та набула чинності пізніше. Верховна Рада України ратифікувала Угоду 2019 року. Українські фінансові установи зобов'язані подавати звіт про підзвітні рахунки до ДПС України.

Процес розвитку форматів і процедур обміну податковою інформацією відбувається постійно. Сьогодні на порядку денного подальшого розвитку нормативно-правової бази обміну податковою інформацією є проєкт Закону України «Про внесення змін до

Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи» [17].

Правовідносини, які є предметом правового регулювання цього законопроекту, де-факто імплементують положення Директивою Ради (ЄС) 2021/514 від 22 березня 2021 року про внесення змін до Директиви 2011/16/ЄС про адміністративну співпрацю у сфері оподаткування (DAC 7). Цей документ встановлює єдині правила щодо обов'язкового збору, звітування та автоматичного обміну податковою інформацією про осіб, які здійснюють діяльність через цифрові платформи. Уряд України підтримав законопроект щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, оскільки він забезпечує передумови для приєднання до глобальної системи обміну даними про доходи, отримані через цифрові платформи (Bolt, Airbnb, Booking, Uber, Glovo тощо). Це дає змогу ДПС отримувати інформацію про доходи українських податкових резидентів як від операторів платформ, так і від іноземних податкових органів.

Висновки. Проведене дослідження дає змогу визначити ключові тенденції у сфері формування законодавчої бази автоматичного обміну податковою інформацією в Україні.

Найголовніше, що потрібно зазначити, це те, що нормативно-правова база України формується під впливом світових стандартів, що визначають процедури обміну податковою інформацією в різних форматах. Процедури спонтанного обміну, обміну за запитом чи автоматичного багатостороннього обміну врегульовані нормативно-правовими актами провідних країн світу (FATCA у випадку США), а також ті, що визначені універсальними та регіональними міжнародним об'єднанням держав як механізми інституційної співпраці з питань обміну податковою інформацією (ОЕСР, ЄС, Глобального форуму з прозорості та обміну інформацією).

Загалом нині в Україні сформована нормативно-правова база для здійснення обміну інформацією достатнім обсягом. Це підтверджується практикою обміну та її фіскальними результатами. Водночас варто зазначити, що перспективи розвитку нормативно-правової бази обміну податковою інформацією в Україні полягають у подальшій інтеграції до міжнародних стандартів прозорості оподаткування, вдосконаленні внутрішнього законодавства для забезпечення автоматичного обміну даними та розширенні сфер такого обміну. Існує потреба в забезпеченні стабільного функціонування цього механізму, розширенні переліку країн-партнерів та вдосконаленні процедур подання звітності фінансовими установами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ковальчук А., Чернявська Б., Ковальчук М. Організація обміну податковою інформацією між країнами як захід запобігання легалізації коштів, одержаних злочинним шляхом. *Часопис Київського університету права*. 2023. № 3. С. 75–78. DOI : <https://doi.org/10.36695/2219-5521.3.2023.14>

2. Хоменко Ю. Адміністративно-правовий механізм обміну податковою інформацією з компетентними органами іноземних країн : поняття та структура. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2025. Том 3, № 87. С. 189–195. DOI : <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.87.3.27>
3. Олійник Я. В., Кучерява М. В. Оцінка готовності України до міжнародного автоматичного обміну інформацією в податкових цілях. *Фінанси України*. 2021. № 2. С. 85–97. DOI : <https://doi.org/10.33763/finukr2021.02.085>
4. Камишникова Е. Ризики впровадження міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією в Україні: правовий аспект. *Наукові перспективи*. 2024. № 10 (52). С. 873–882. DOI : [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-10\(52\)-873-882](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-10(52)-873-882)
5. Скляров С. Механізми обміну податковою інформацією між державами в умовах деглобалізації: сучасний стан та перспективи правового удосконалення. *Соціальний розвиток: економіко-правові проблеми*. 2025. № 4. DOI : <https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.4.05>
6. Міжнародні договори про уникнення подвійного оподаткування / Міністерство фінансів України. URL : https://mof.gov.ua/uk/international_agreements_of_ukraine_on_avoidance_double_taxation-543
7. Конвенція про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах : Закон України від 17.12.2008 № 677-IV. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_325#Text
8. Багатостороння угода компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки / Верховна Рада України. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966_001-14#Text
9. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки : Закон України від 20.03.2023 № 2970-IX / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2970-20#Text>
10. Звітність CRS / Міністерство фінансів України. URL : https://mof.gov.ua/uk/crs_reporting-741
11. Про затвердження Порядку застосування загального стандарту звітності та належної перевірки інформації про фінансові рахунки : наказ Міністерства фінансів України від 23.06.2023 № 282. URL : https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%20%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%84%D1%96%D0%BD%D1%83%20282%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%2026_05_2023.pdf
12. Про затвердження Порядку взяття на облік та зняття з обліку фінансових агентів, які є підзвітними фінансовими установами для цілей багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки та загального стандарту звітності та належної перевірки інформації про фінансові рахунки : наказ Міністерства фінансів України від 30.08.2023 № 468. URL : <https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%20468.pdf>
13. Про затвердження Порядку заповнення та подання фінансовими агентами звіту про підзвітні рахунки відповідно до багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін інформацією про фінансові рахунки : наказ Міністерства фінансів

України від 25.09.2023 № 516. URL : <https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%20516.pdf>

14. Порядок обміну податкової інформацією з компетентними органами іноземних держав : наказ Міністерства фінансів України від 29.08.2025 № 466. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0606-22>

15. Обмін податковими даними з 3 жовтня: як держава дізнається про ваші рахунки за кордоном. URL : <https://7eminar.ua/news/13087-obmin-podatkovimi-danymi-z-3-zovnyu-yak-derzava-diznajetsya-pro>

16. Про податкові вимоги до іноземних рахунків : Угода між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США (FATCA). Ратифіковано Законом від 29.10.2019 № 229-IX. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/840_005-17/print

17. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України «Про банки і банківську діяльність» щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи від 09.09.2025 № 14025. URL : <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/57296>

REFERENCES

1. Kovalchuk A., Cherniavska B., Kovalchuk M. Orhanizatsiia obminu podatkovoi informatsiiei mizh krainamy yak zakhid zapobihannia lehalizatsii koshtiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava*. 2023. № 3. S. 75–78. DOI : <https://doi.org/10.36695/2219-5521.3.2023.14>

2. Khomenko Yu. Administratyvno-pravovyi mekhanizm obminu podatkovoiu informatsiiei z kompetentnymy orhanamy inozemnykh krain : poniattia ta struktura. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriia: Pravo*. 2025. Tom 3, № 87. S. 18 –195. DOI : <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.87.3.27>

3. Oliinyk Ya. V., Kucheriava M. V. Otsinka hotovnosti Ukrainy do mizhnarodnoho avtomatychnoho obminu informatsiiei v podatkovykh tsiliakh. *Finansy Ukrainy*. 2021. № 2. S. 85–97. DOI : <https://doi.org/10.33763/finukr2021.02.085>

4. Kamyshnykova E. Ryzkyk vprovadzhennia mizhnarodnoho standartu avtomatychnoho obminu informatsiiei v Ukraini: pravovyi aspekt. *Naukovi perspektyvy*. 2024. № 10 (52). S. 873–882. DOI : [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-10\(52\)-873-882](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-10(52)-873-882)

5. Skliarov S. Mekhanizmy obminu podatkovoi informatsiiei mizh derzhavamy v umovakh dehlobalizatsii: suchasnyi stan ta perspektyvy pravovoho udoskonalennia. *Sotsialnyi rozvytok: ekonomiko-pravovi problemy*. 2025. № 4. DOI : <https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.4.05>

6. Mizhnarodni dohovory pro unyknennia podviinoho opodatkovannia / Ministerstvo finansiv Ukrainy. URL : https://mof.gov.ua/uk/international_agreements_of_ukraine_on_avoidance_double_taxation-543

7. Konventsiiia pro vzaiemnu administratyvnu dopomohu v podatkovykh spravakh : Zakon Ukrainy № 677-IV vid 17.12.2008. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_325#Text

8. Bahatostoronnia uhoda kompetentnykh orhaniv pro avtomatychnyi obmin informatsiieiu pro finansovi rakhunky / Verkhovna rada Ukrainy. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966_001-14#Text

9. Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy ta inshykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo implementatsii mizhnarodnoho standartu avtomatychnoho obminu informatsiieiu pro finansovi rakhunky : Zakon Ukrainy vid 20.03.2023 № 2970-IKh / Verkhovna rada Ukrainy. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2970-20#Text>

10. Zvitnist CRS / Ministerstvo finansiv Ukrainy. URL : https://mof.gov.ua/uk/crs_reporting-741

11. Pro zatverdzhennia Poriadku zastosuvannia zahalnoho standartu zvitnosti ta nalezhnoi perevirky informatsii pro finansovi rakhunky : nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 23.06.2023 № 282. URL : https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%20%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%84%D1%96%D0%BD%D1%83%20282%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%2026_05_2023.pdf

12. Pro zatverdzhennia Poriadku vziattia na oblik ta zniattia z obliku finansovykh ahentiv, yaki ye pidzvitnymy finansovymy ustanovamy dlia tsilei bahatostoronnoi uhody kompetentnykh orhaniv pro avtomatychnyi obmin informatsiieiu pro finansovi rakhunky ta zahalnoho standartu zvitnosti ta nalezhnoi perevirky informatsii pro finansovi rakhunky : nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 30.08.2023 № 468. URL : <https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%20468.pdf>

13. Pro zatverdzhennia Poriadku zapovnennia ta podannia finansovymy ahentamy zvitnu pro pidzvitni rakhunky vidpovidno do bahatostoronnoi uhody kompetentnykh orhaniv pro avtomatychnyi obmin informatsiieiu pro finansovi rakhunky : nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 25.09.2023 № 516. URL : <https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%20516.pdf>

14. Poriadok obminu podatkovoi informatsiieiu z kompetentnymy orhanamy inozemnykh derzhav : nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 29.08.2025 № 466. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0606-22>

15. Obmin podatkovymi danymi z 3 zhovtnia : yak derzhava diznaietsia pro vashi rakhunky za kordonom. URL : <https://7eminar.ua/news/13087-obmin-podatkovimi-danimi-z-3-zovtnya-yak-derzava-diznajetsya-pro>

16. Uhoda mizh Uriadom Ukrainy ta Uriadom Spoluchenykh Shtativ Ameryky dlia polipshennia vykonannia podatkovykh pravyl y zastosuvannia polozhen Zakonu SShA «Pro podatkovyi vymohy do inozemnykh rakhunkiv» (FATCA). Ratyfikovano Zakonom vid 29.10.2019 № 229-IX. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/840_005-17/print

17. Proekt Zakonu pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy ta Zakonu Ukrainy «Pro banky i bankivsku diialnist» shchodo vprovadzhennia mizhnarodnoho avtomatychnoho obminu informatsiieiu pro dokhody, otrymani cherez tsyfrovi platformy vid 09.09.2025 № 14025. URL : <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/57296>

D. O. Syrko. REGULATORY AND LEGAL SUPPORT FOR THE EXCHANGE OF TAX INFORMATION IN UKRAINE WITHIN THE FRAMEWORK OF INTERNATIONAL LEGAL COOPERATION

Key trends in the formation of the legislative framework for the exchange of tax information in Ukraine are considered. The regulatory and legal framework forms a comprehensive mechanism for the international exchange of tax information, aimed at ensuring the completeness of taxation and combating tax evasion. This area of international legal relations is constantly developing under the influence of global economic changes. A large amount of personal data and trade secrets are transferred within the framework of the exchange; therefore, it is important to study administrative and legal mechanisms that would ensure the confidentiality of information and protection from unauthorized access to it. It is shown that one of the basic elements of the regulatory and legal framework for the exchange of tax information are bilateral agreements on the avoidance of double taxation between Ukraine and other countries of the world. Ukraine uses a combined approach, implementing elements of both the OECD Model Convention and the UN Model Convention. This allows Ukraine to more effectively cooperate with international partners and combat tax abuse. The key provisions regulating the sphere of legal relations between various tax jurisdictions and their supervisory authorities in Ukraine are recorded in the Tax Code. Ukraine, as a member of the Global Forum on Transparency and Exchange of Information, taking into account the further intensification of European integration processes, has undertaken to implement international standards of transparency, reporting and information exchange in its legislation. It is concluded that the regulatory and legal framework of Ukraine is being formed under the influence of global standards that determine the procedures for exchanging tax information in various formats. It is noted that today Ukraine has formed a regulatory and legal framework for exchanging information in a sufficient volume. This is confirmed by the practice of exchange and its fiscal results. At the same time, it should be noted that the prospects for the development of the regulatory and legal framework for exchanging tax information in Ukraine lie in further integration with international standards of tax transparency, improvement of domestic legislation to ensure automatic data exchange and expansion of the areas of such exchange.

Keywords: *tax information, regulatory and legal support, international legal cooperation, common reporting standard, EU, OECD, FATCA, digital platforms, DAC7.*

Стаття надійшла до редколегії 10 листопада 2025 року